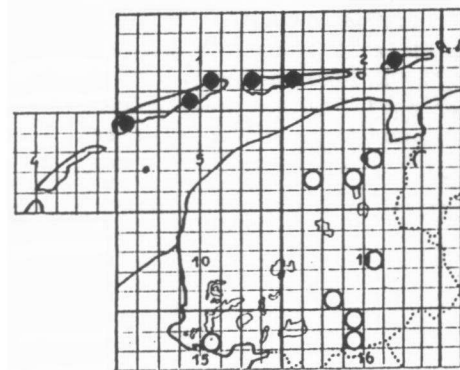
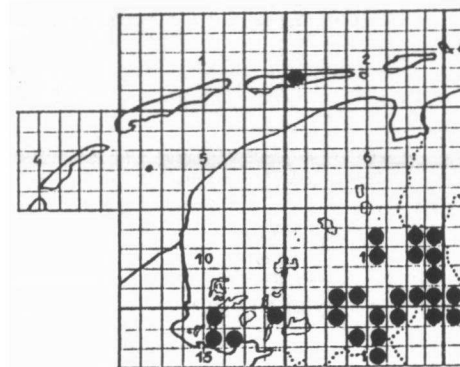

GEWOON THUJAMOS—een tussenstand

In Twirre 1 van jaargang 4 (1993) werd een oproep geplaatst voor meldingen van Gewoon Thujamos *Thuidium tamariscinum*. Van Ameland tot Drachten, van Gytsjerk tot Noordwolde kwamen meldingen vervolgens binnen. In dit artikeltje wordt een tussenstand gegeven. Voor een nadere beschrijving van dit mos, zie Twirre 4 (1).

Figuur 1. Verspreiding van Gewoon Thujamos *Thuidium tamariscinum* in Friesland op grond van herbariummateriaal. Verklaring: ○ betreft gegevens van vóór 1950; ● betreft gegevens van na 1950. Bron: Touw & Rubers (1989).

Figuur 2. Verspreiding van Gewoon Thujamos *Thuidium tamariscinum* in Friesland op basis van gegevens in de periode 1987-1994. Bron: FFF-mossenwerkgroep.

stand van zaken In de Nederlandse Bladmossen (Touw & Rubers, 1989) wordt Gewoon Thujamos voor Friesland acht keer vermeld van vóór 1950 en zes maal van na 1950 (figuur 1). Let wel, het gaat hier om verspreidingsgegevens, gebaseerd op herbariummateriaal. De vondsten van vóór 1950 zijn gedaan aan de vaste wal, die van na 1950 op drie Waddeneilanden. Excursiebezoeken van de Bryologische Werkgroep (bryologie=mos-senkunde) van de KNNV zijn hier debet aan. Het kaartje toont tevens hoe incidenteel (lees: slecht) Friesland op mossen is onderzocht in het verleden.

Werd Gewoon Thujamos in Twirre 4 (1) van 19 atlasblokken vermeld, momenteel is de soort bekend uit 26 atlasblokken (figuur 2). Beide figuren (1 en 2) van de verspreiding van Gewoon Thujamos komen overeen in 4 blokken vóór 1950 en 1 blok na 1950. Dit heeft met name te maken met het feit dat wij ons onderzoek (Koopman & Meijer, 1989 en later) gestart hebben in het zuiden van de provincie, waar de soort voorheen slechts in vier atlasblokken was gevonden. De enige ons bekende recente vondst van de Waddeneilanden betreft de opgave van atlasblok 02-41 door Johan Krol op Ameland. De soort is ook in de naaldbossen van de andere Waddeneilanden hoogstwaarschijnlijk aanwezig (zie ook figuur 1). Ons onderzoek werkt op basis van km-blokken. Verdeeld over 26 atlasblokken is Gewoon Thuja-

mos nu in totaal 68 km-blokken aangetroffen. Daar Gewoon Thujamos een echte bossoort is, is het niet zo verwonderlijk dat de soort met name in de pleistocene hoek van Friesland gevonden is.

slotopmerkingen In Twirre 4 (1) werd als deadline voor het inleveren van gegevens betreffende *Thuidium* 1 januari 1994 genoemd. Gezien de gestage voortgang van ons onderzoek naar het voorkomen van mossen in Friesland houden wij ons ook na deze datum nog steeds aanbevolen voor nadere gegevens. Op atlasblok-niveau en zeker op basis van km-blokken zijn er nog veel 'witte plekken'. Ook gegevens van andere soorten genoemd in Twirre 4 (1) blijven welkom. Ook voor het aanreiken van gegevens zij hier verwezen naar hetzelfde Twirre-nummer.

literatuur

- Koopman J. 1993. Op zoek naar Gewoon Thujamos. Twirre 4 (1): 13-15.
 Koopman J. & K. Meijer, 1989-1992. Mossen in Friesland, deel 1 t/m 5. FFF-rapporten.
 Touw A. en W.V. Rubers 1989. De Nederlandse Bladmossen. KNNV, Utrecht.

Jacob Koopman, Hoofdstraat-West 27, 8471 HP Wolvega.